

DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Tatiana Vieru  
Nina Vascan  
Dumitru Mardari  
Victor Burduh  
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Fedora Ștefanscaia, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Fedora Ștefanscaia împotriva lui Dumitru Ștefanschi cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat de către Dumitru Ștefanschi, s-a casat hotărârea din 22 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri,

constată :

La 14 iunie 2018 Fedora Ștefanscaia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Ștefanschi, prin care a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată, și anume, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 5000 lei într-un proces judiciar.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că la data de 19 februarie 2016 Dumitru Ștefanschi a declanșat un litigiu judiciar împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Bălți, cu participarea intervenientului accesoriu Fedora Ștefanscaia cu privire la rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2016 a Judecătoriei Bălți s-a admis cererea depusă de către Dumitru Ștefanschi cu privire la rectificarea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 28 martie 2017 a admis apelul declarat de către Oficiul Cadastral Teritorial Bălți și cererea de alăturare formulată de către Fedora Ștefanscaia, a casat hotărârea din 18 noiembrie 2016 a Judecătoriei Bălți, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Ștefanschi.

Prin încheierea din 06 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul depus de către Dumitru Ștefanski.

Reclamanta a menționat că în cadrul examinării cauzei a fost reprezentată de către avocatul Iulian Paciurca, suportând cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 5000 lei.

Prin hotărârea din 22 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central s-a admis cererea depusă de către Fedora Ștefanskaia. S-a încasat de la Dumitru Ștefanski în beneficiul Fedorei Ștefanskaia suma de 5000 lei cu titlu cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei. (f.d. 62, 66-67)

La 18 septembrie 2018 Dumitru Ștefanski a declarat apel împotriva hotărârii din 22 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central. (f.d. 68-69, 79-82)

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de către Dumitru Ștefanski, s-a casat hotărârea din 22 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de către Fedora Ștefanskaia împotriva lui Dumitru Ștefanski cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 112, 113-115)

La 15 aprilie 2019 Fedora Ștefanskaia, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca, a declarat recurs împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat casarea deciziei, cu menținerea hotărârii din 22 august 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central. (f.d. 122-123)

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este eronată și ilegală, deoarece la examinarea cauzei s-au încălcat normele de drept material și procedural.

Consideră că ca participant la proces, care a suportat anumite cheltuieli, prin prisma art. 56, 68, 96 Cod de procedură civilă deține dreptul de a pretinde compensarea acestor cheltuieli din contul părții care a pierdut procesul.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 17 ianuarie 2019, a publicat-o pe pagina web a instanței la 13 februarie 2019.

Prin scrisoarea de însoțire nr. 3068 din 14 februarie 2019 instanța de apel a expedit recurentei copia deciziei, care a fost recepționată la data de 18 februarie 2019.

Recursul depus la data de 15 aprilie 2019, se consideră în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 iunie 2019 recursul depus de către Fedora Ștefanskaia, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca s-a declarat admisibil pentru a fi examinat în fond.

Articolul 441 Cod de procedură civilă stipulează că în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă instanța după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând cele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către

Fedora Ștefanscaia, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca, întemeiat și care urmează să fie admis din considerentele ce preced.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

La 19 februarie 2016 Dumitru Ștefanschi s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Bălți, intervenient accesoriu Fedora Ștefanscaia, prin care a solicitat modificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2016 a Judecătoriei Bălți s-a admis acțiunea depusă de către Dumitru Ștefanschi și s-a dispus modificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile. (f.d. 8-10)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din 28 martie 2017 a admis apelul declarat de către Oficiul Cadastral Teritorial Bălți și cererea de alăturare formulată de către Fedora Ștefanscaia. A casat hotărârea din 18 noiembrie 2016 a Judecătoriei Bălți, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respins acțiunea lui Dumitru Ștefanschi. (f.d. 11-12)

Prin încheierea din 06 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a declarat inadmisibil recursul declarat de către Dumitru Ștefanschi. (f.d. 25-29)

Prezenta speță a fost inițiată la 14 iunie 2018 de către Fedora Ștefanscaia, care a sesizat instanța de judecată cu acțiune de compensare a cheltuielilor de judecată, și anume, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 5000 lei într-un proces judiciar.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 22 august 2018 a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Fedora Ștefanscaia, a încasat de la Dumitru Ștefanschi suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice în beneficiul Fedorei Ștefanscaia și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 lei.

Judecând apelul declarat de către Dumitru Ștefanschi, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei apelului și a casat hotărârea din 22 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, adoptând o hotărâre nouă de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de către Fedora Ștefanscaia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluzia instanței de apel este

greșită referitor la respingerea acțiunii depusă de către Fedora Ștefanscaia, de încasare a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice.

În conformitate cu art. 68 Cod de procedură civilă intervenientul accesoriu are drepturile și obligațiile procedurale ale părții căreia i se alătură, cu excepția dreptului de a modifica temeiul și obiectul acțiunii, de a majora sau reduce cuantumul pretențiilor din acțiune, precum și de a renunța la acțiune, de a recunoaște acțiunea sau de a încheia tranzacție, de a înainta acțiune reconvențională sau de a cere executarea silită a hotărârii, încheierii sau deciziei judecătorești.

Conform art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile pentru asistență juridică suportate de intervenientul accesoriu, de asemenea, urmează a fi restituite, la solicitarea acestuia, or, potrivit art. 68 Cod de procedură civilă, intervenientul accesoriu, cu excepția unor drepturi prevăzute expres, are drepturile și obligațiile procedurale ale părții căreia i se alătură, inclusiv și dreptul prevăzut la art. 96 Cod de procedură civilă.

Materialele cauzei atestă că Fedora Ștefanscaia, în cadrul procesului judiciar pornit la data de 19 februarie 2016 de către Dumitru Ștefanschi, a participat în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtei Oficiul Cadastral Teritorial Bălți, care a avut câștig de cauză, respectiv este în drept să pretindă de la Dumitru Ștefanschi, care a pierdut procesul juridic, compensarea pentru acordarea asistenței juridice, suportate pentru apărarea drepturilor de proprietate.

Fedora Ștefanscaia a încheiat cu avocatul Iulian Paciurca contractul nr. 19 din 02 iulie 2016 pentru acordarea asistenței juridice în cauza intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Ștefanschi împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Bălți, intervenient accesoriu Fedora Ștefanscaia, prin care a solicitat modificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile. Pentru acordarea serviciilor juridice Fedora Ștefanscaia a achitat suma de 5000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria PL nr. 415630 din 24.08.2016. (f.d. 55)

La 10 septembrie 2017 avocatul Iulian Paciurca a întocmit actul de predare-primire a serviciilor juridice, prin care serviciile juridice acordate Fedorei Ștefanscaia, în calitate de intervenient accesoriu, în cauza pornită la cererea lui Dumitru Ștefanschi împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Bălți privind modificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile, în total constituie suma de 5000 lei. (f.d. 14)

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Instanța de recurs va reține că cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice suportate de către Fedora Ștefansaia în cauza pornită de către Dumitru Ștefanski au fost reale, necesare și rezonabile, fiind confirmate prin probe corespunzătoare.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prima instanță temeinic și legal a admis cererea depusă de către Fedora Ștefansaia cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice, deoarece având calitate de intervenient accesoriu pe cauza intentată de către Dumitru Ștefanski, are drepturi și obligații procedurale ale părții căreia i s-a alăturat Oficiul Cadastral Teritorial Bălți, care a avut câștig de cauză. Respectiv, Fedora Ștefansaia este îndreptățită de a solicita cheltuielile suportate de la partea care a pierdut procesul.

Colegiul notează că o astfel de soluție adoptată de instanța de fond este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Soluția Curții de Apel Bălți privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Fedora Ștefansaia este greșită, contradictorie probatoriului din dosar.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Fedora Ștefansaia, reprezentată de către avocatul Iulian Paciurca, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea instanței de fond.

Conform celor expuse, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Fedora Ștefansaia, reprezentată de către avocatul Iulian Paciurca.

Se casează decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți și se menține hotărârea din 22 august 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Fedora Ștefansaia împotriva lui Dumitru Ștefanski cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Maria Ghervas